

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Fra ældgammel Tid har der i dansk Ret ligesom i fremmede Retsforfatninger hersket en væsentlig Forskel i den retlige Behandling af Børn udenfor Ægteskab og Ægtebørn, en Forskel der kort kan betegnes ved, at der har været tillagt Børn udenfor Ægteskab en væsentlig ringere Retsstilling end Ægtebørn, og trods den Udvikling, der gennem Tiderne er sket paa dette Omraade, bestaar der vedblivende i nugældende dansk Ret en dybtgaaende Forskel i Retsstillingen mellem de to Slags Børn.

Det, som karakteriserer de udenfor Ægteskab fødte Børns privatretlige Stilling i Modsætning til Ægtebørnenes, er den væsentlige Forskel, der bestaar mellem Børnenes Retsstilling over for Faderen og Retsstillingen over for Moderen. For Ægtebørns Vedkommende gælder det i alt væsentligt, at Barnet har samme retlige Stilling i Forhold til Faderen som i Forhold til Moderen. Men med Hensyn til Børn udenfor Ægteskab har man ikke villet drage de samme retlige Konsekvenser af det Slægtskab, der faktisk bestaar mellem Barnet og dets Fader. Medens man her i Landet, i Modsætning til visse fremmede Retsforfatninger, retlig set har stillet Børn udenfor Ægteskab i Forhold til deres Mødre i det væsentlige paa samme Maade som Ægtebørn i Forhold til disses Forældre, bliver der — bortset fra Faderens Pligt til at yde Bidrag til Barnets Underhold — kun i meget ringe Omfang Tale om et egentligt Retsforhold mellem et Barn udenfor Ægteskab og dets Fader.

Et Barn udenfor Ægteskab har efter nugældende Ret overhovedet ikke noget retligt Krav paa at erholde Kundskab om, hvem dets Fader er, idet der ikke er paalagt Moderen til et saadant Barn en Pligt til at opgive, hvem der er Barnets Fader. En Undtagelse herfra gælder vel, naar der søges Hjælp til Barnets Underhold af det offentlige, men hvis Barnets Forældre sørger for, at der ikke søges saadan Hjælp, kan de hindre, at Faderens Navn oplyses. Et Barn uden for Ægteskab har ikke Ret til Faderens Navn, men dette kan kun tillægges Barnet med Faderens Samtykke. Det har ikke Arveret efter Faderen bortset fra det i § 9 i Arveforordningen af 21. Maj 1845 særlig omhandlede Tilfælde, hvor Forældrene inden Barnets Fødsel har truffet visse Forberedelser til Giftermaal, men dette forhindres ved Faderens Død eller ved anden ham utilregnelig Hindring, der vedvarer til hans Død.

Et videregaaende Retsforhold mellem Barnet og dets Fader kan dog skabes gennem Faderens Kuldlysning af Barnet. Herved opnaar Barnet i hvert Fald en vis, men ikke fuld Arveret efter Faderen og fædrene Frænder, medmindre Faderen har truffet anden Bestemmelse, men i øvrigt hersker der ikke fuld Klarhed over de retlige Virkninger af Kuldlysningen. Bortset fra de ret sjældne Tilfælde, hvor Faderen til et Barn udenfor Ægteskab har kuldlyst dette, bliver der praktisk talt kun med Hensyn til Børnenes Underhold Tale om et egentligt Retsforhold mellem Fædrene og Børnene. I saa Henseende paahviler der dog ikke Fædrene en egentlig Forsørgelsespligt over for Børnene, men Fædrenes Pligt gaar i al Almindelighed ud paa at yde visse nærmere fastsatte Bidrag til Børnenes Underhold.

De Lovregler, der nu er gældende med Hensyn til Faderens Underholdspligt over for et Barn udenfor Ægteskab, er Resultatet af en længere Udvikling, under hvilken Lovgivningsmagten adskillige Gange har beskæftiget sig med de udenfor Ægteskab fødte Børns retlige Stilling. Efter Christian den Femtes Danske Lov paahvilede der ikke Faderen Pligt til at betale Underholdsbidrag til sit Barn udenfor Ægteskab, men i Praksis blev der dog undertiden, naar en Mand blev dømt til Erstatning for Besvangrelse af en uberygtet Kvinde, paalagt ham at yde et aarligt Underholdsbidrag til Barnet, eller der toges ved Fastsættelsen af Erstatningen Hensyn til Moderens Udgifter ved Barnets Opdragelse. Først ved Forordning af 14. Oktober 1763 paalagdes der Faderen en Pligt til at svare Underholdsbidrag til Barnet. Ved samme Forordning samt ved en Række efterfølgende Lovbestemmelser blev der derhos givet Lovregler sigtende til at lette Barnemoderen Adgangen til at faa Underholdsbidragene inddrevet og til at faa Bidragspligten fastslaaet; Bidragspligten blev derhos udvidet ved Plakat af 6. December 1839. De saaledes givne Lovbestemmelser viste sig imidlertid langt fra tilstrækkelige til at skabe tilfredsstillende Livsvilkkaar for Børnene. Dels var Indholdet af Lovbestemmelserne i sig selv utilfredsstillende, idet navnlig Faderens Underholdspligt var indskrænket til en Pligt til at yde Bidrag til Barnets nødtørftige Underhold, dels viste der sig hos de paa gældende Myndigheder nogen Utilbøjelighed til fuldt ud at udnytte de gældende Be-